... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولی وچلیدی

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوګولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننګیال
خپروونکی	فرهنګ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیرنور علی شاه

ACKU
PROPERTY

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بني لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوربو کي ویشلي ښکاري .
دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.
موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .
که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».
موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

بنکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملړلی تاريخ دی او وير لړلی حنوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يوحيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړېدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ازادۍ په بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللي او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړې دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ-مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوکولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غم لړلی تاريخ دی او وير لړلی حنوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هېوادوال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
بېلا بېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ګړې
او د دريو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو ریښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ ځېږ چې پر له پسې به خپرېږي ليکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بختوونکی کړی چې
کله-کله لوستونکي ته سودا وروڅاره کړي چې گنې ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

هونږ یې تاسو دانه لوستونکي لوستلوته رابولو
او ځکران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړیښمینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللوته !

په مینه

« اداره »

دگرمی پیل و ځو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تیزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له ډیری تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړوکو دونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، دګګ دنګ چنارونه د شمال له څپوسره داند یښنو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختی سوې کوکې له بلې هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــــــــو به داسې شور جوړه
کړی و لکه چې د سیمې د لس ــ کونو خوا نانو او مشرانو په نیونه
ترې تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غبروي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
دخپلې خونبې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غنمو به له بلې خوا په هغه کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کاراو مزدورۍ

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب

بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ځیرې

او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

د ادې په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي

پاځون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل بیو ښتینې او

واقعي تصویر وړاندې کړي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او

پراختیا په لوړ ځیري چې پر له پسې به خپریږي لیکوال په خپل پیاوړي

قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړي او برختورنکي کړي چې

کله کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې گنې ده به واقعیتونه

افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال

ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو

او پېښو شوو پېښو انځوردی .

هوږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو

او کوران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړینېمینه

ادبي لاره باندې وړاندې تللوته !

په مینه

" اداره "

د گرمې پیل و ، خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې

لگېدې لکه تېرې ستنې ، له ډېرې تود وخې له ځمکې تپونه ختل ، د

آسمان مخ سپین او خړ وکړو دونو پوښلی و ، د درې په منځ کې سیند

مرام روان و ، د گڼ چنارونه د شمال له څپو سره داند یښنو په تال

یوه او بله خوا زنگېدل ، د پاختي سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې

سوځنده او ورېرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــوبه د اسې شور جوړه

کړی و لکه چې د سیمې د لس کونو حوانانو او مشرانو په نیونه

تړی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لگیا وو ،

د خپلې خونبې د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو

کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې

یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدورۍ

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش‌اتر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګۍ .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانۍ ته دومره د ده‌نه لګید
للمي حوبې لا سره کرلي نه وو ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به لله
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې ګبنته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساټيرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د څمکې لوړته داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خځلې ؛ کوروونو ته
به چې ورسیدل په ترهېدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خو یې
بروون بېولی وُ ، د بر کلي ملایې هم بېولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورځبرې او اندېښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې مخې
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یوځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درۍ ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لا د تو پان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خورلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د هقانۍ نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لنډغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ګرځېده او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د اوندو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غورځوي خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په مارشال تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د ده نه لګیده للمي حوبې لا سره کرلي نه وو ، د بنتي او د غونډیو للمي چې ځوا به للمه غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي او آرام روان وو ، ځوانانو متلي ساتیري او شوخۍ ګردې ترې پاتې وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوري ته داسې ټیټ وُ لکه چې ځنې قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې ؟ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نا ارامو ویرې سره به یې دغه خبرې را غبرګې کړې . زمون د حساب معلم یې هم ونیو ، پلانی خوږې پرون بیولی وُ ، د برکلي ملایې هم نیولی ، د پلانی کورنۍ بېګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ ترغوږ نو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ وُ ، ځواني بېروبار ، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کارکوانو او زده کړه والو د تګ د تلو سو او ولولو ورځ وه هغه ځواني بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګی د ادی بیا د سرویس تر دری ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه ، ځوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ راته لو او د هغقانانو ري چارې پرمخ بیولې او س س له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږې لیوان یوه او بله خوا ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا وندو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د او لسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غورځوی خو بیا هم

هغوی مجبور وو .

* * *

د شوروي ځواک راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ
زيات شوی ؤ ، له کابل نه به د لته د لا جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا س
او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج
ته رسيدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دار ومارانو د -
تاراکونو ويره او له چاسره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه ، له چاسره
د دغه پاڅون د بېلابېلو او جريان په هکله اندېښنې او له ځينو سره د دغه لارې
د ستونزو او ربړو ناکرارۍ . دغــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې
پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان
غواړي د وردګو په سيمه او کورونو حمله وکړي ، ځکه او کورونه يې
لاندې کړي او د غه حکومتي ځمکې او شته تري واخلي . د غه آوازه
ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او
په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی
ديني او ملي ورونه دي او پيري پيري يې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د وروری او ينه کاونډ يتوب مثالي ژوند تير کړی دی .

د سيمې سپين ږيري او مشران هم پوهيدل او بل ځای غونډې
غونډې کيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سر
را ټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداړانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له خوشبو ورځو راسې د غه ولسي دې
کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل
له دردمنو او سپينو ځيرو يې د يو د ول د ننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده
داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .
داسې لکه چې د غوبې له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه
بې زغورونده لوری موندلی وي او همدا وي يې د استبداد او کفري نظام را پرځولی وي .
خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی
له حرکاتو ، کړو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې
په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه
ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې خوجيپ موټر او دوه ټانکونه
روان وو .
حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، داځل هرڅه په
واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د املې وه چې له دوی
نه به تر يک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت
دا هم زيانه کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته يې ستاسو
د سپين ږيرو او حکومت پر د غه موافقه د ير خلک خواشيني وو ، مختلفو
اند يښنو او چرتونو په سر اخيستی وو ، د ډيرو د کړکې په سترګه ورته کتل
او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .
خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماري

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی و ، له کابل نه به د دغه جيپان را تلل او بيرته به تلل . دا ډول اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او نا کرارۍ خپل اوج ته رسيدلې وې . له چاپېره د خلق او پرچم د وحشي دارو مارانو د تالاکونو ويره او له چاپېره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه له چاپېره د دغه پاڅون د پېلامي او جريان په هکله اندېښنې او له څېنو سره د دغه لاري د ستونزو او رهبرو ناکرارۍ . د دغه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده ، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوروبو حمله وکړي ، ځکه اوکورونه يې لاندې کړي او د دغه سوکړدې ځمکې اوشته ترې وا خلي . د دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غوندو کې مطرح کوله .

څو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ينه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تير کړی دی .

د سيمې سپين روږي او مشران هم پوهيدل چې دا يوه عامه غوښتنه ده ، او پوهيدل چې د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې دغه اوازه يوازې د ګونديانو او ورو حکومتي کارداران سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راسې د دغه ورلسيدنې کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپين ږيرو ټپي د يو د ول د دښمن د داد او خوښۍ رنا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوبلي له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا رنګه يې د مستبد او کفري نظام را پرځولی وي .

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو ترکې نو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ تر ټل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسيدې چې په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري را غونډ کړل ، د اځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د امنلي وه چې له دوی نه به ترڅه اوجنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سره زموږ او مال او شته يې ستاسو . د سپين ږيرو او حکومت پر د دغه موافقه د ير خلک خواشيني وو ، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سر اخيستې وو ، د ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه کڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعمار دغه ژوړ حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ بری سره پلې لیده ۰

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو وکړ ځیدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول ۰ اولس حیران وو ، له یوې خوا یې دکفر او کمونیزم غیر اسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار ۰ خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوې غړولی ـ ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نوی وګړی تشویقول او د تاکلي ورځې رانلو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې ۰

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده ۰

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا دیوه عظیم خوځښت د پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او دحق د برې د زیری ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې څنګه تو له خوځیږي ۰

په ډیره بیړه وار په وار د درو ارکلیو او سیدونکو توپک واخیستل د ستر ځکو په رپ کې یې پالکړل او کمربندونه یې وتړل ۰

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل ترشیبي پورې دخلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماټې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې مو د همدغه ورپ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود ۰

هغوچې وسلې اخیستې وې دیرناکراره وو ، د انتظار ګړۍ دیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هرڅه دیوه انفلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیانی شول او ولولې توپانې ۰

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل او د الله اکبر او یا چاریار په ناروسره یې د ولسوالۍ شا وخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ ۰

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او ناڅاپي تشو سینې سره مخامخ شوی نه وو ، ونه شوای کولی په وارخطايي اولیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل دننه هرلورته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شا وخوا نژدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلې نشو ۰

له بهر نه د مجاهدینو د توپکو **باروت چلیدل** .

څو تنو لږ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و پر موضع ور وخیږي له " یا الله " سره یې پرې ورحمله کړل دیوګیلن پټرولوله او ورسره یې پرې ور وختل او موضع یې لاندې کړه ۰

لومړی کې دغه دوازه قومونه نسبتی تصور کړی وو ، هغوی داستعمار
دغه زوړ حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملی اوله بشپړ
بری سره پلی لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامی کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خواته یې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوې غړولی - ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی همدومره
وکړی تشویقول او د ټاکلی ورځې رارسېدو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.
په ټاکلی ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.
په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
بېلابې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېری ترانې یې غږولې ، سړی فکر کاوه چې څنګه تول خوځېږي .
په ډېره بېړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل
د ستړو که په رپ کې یې پاڅ کړل او کمربندونه یې و تړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عملی تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتی تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې دیر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
دیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د یوه انفلاق پولی ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیانی شول او ولولې توپانی .
د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي
پېښې سره مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټلونو هرلور ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د توپکو **باران چلیدل**.
څو تنو لوړ (سوګند) وکړ چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع ورو خیږي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن
پترولوله او ور سره یې پرې ور وختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو ناوکیده. دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوري تشي کړي، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بیرته یې ژړلاس ونیو. خپلې پولیسي شوندې یې په غاښونو چیچلې، بیا او بله خوا یې بې هدفه ګرندي او لیونۍ قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوړونو د ډزو امروکړ.

خونړه یې بیا هم کار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول پوزیسکوې، د دوربین سترګې یې ریښ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکوسره وپړقیده. د دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین سره سترګه راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې چیغې سره په ځمکه راولوید او له څولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل. د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو، لږ شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې. مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او د غسې د یوې تیاره شپې په توره کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تخاوند لاندې شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ ریپیدو.

... او تانکونه وغورېدل!

د قیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیبنې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطايي د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار د ومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کوکې پریوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه د ده وار بنت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې، خوله یې سره یې په څیره کې داسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو تاوکېده، دوه ځله يې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوري تشي کړي، دا ځل هغه بياله کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بېرته يې ژړلاس ونيو، خپلې پولېس شوي شوندې يې په غاښونو چيچلې، يوه اوبله خوا يې بې هدفه ګرځندي او ليوني قد مونه اخيستل.

يو ځل بيا يې په شاوخوا کورونو د دفاع امر وکړ، خونړه يې بيا همکار ونه موند. دوربين يې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدين له کوم خوا او څه ډول دوزی کوي، د دوربين سترګې لا په ربړ ديدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړې د دوربين آينه د ملر دوروستيو وړانګو له ټکوسره وپرقېده له دغه ځرکېدو سره د يو مجاهد ټوپک ګولۍ سيخه د ده د دوربين سر سترګې راسمه شوه او له مغزو يې ووته. له يوې سختې رهارې سره په ځمکه راولويد او له ځولغتو وهلو سره يې ساووته.

مجاهدين وار په وار د ولسوالۍ ديوالونو ته نږدې کېدل. د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوري شو او شيبه وروسته د کمونستانو د تسليم تسليم چيغې پورته شوې مجاهدين پر ولسوالۍ ورننوتل او ټول د يوې تياره شپې په تورو زړو کې د کمونيزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ ترخاورو لاندې شوه، او د سهار د لمرځرک له زرينو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمين بيرغ رپېدو کې

... او تانکونه وغورېدل!

د تيام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمريز د جوزا -۱۲-) د دفاع وزارت د سياسي تشکيلاتو د دفتر له خوا د شپې پر يوولسو بجو امين ته د پېښې په هکله چې پلان د هغه ترنظر لاندې جوړ شوی و، تيلفوني خبر ورکړ شو د سياسي تشکيلاتو دفتر په ډېره وارخطايي د عاجل جريان په نوم د امين د استوګنځي د تلفون نومره ووهله. له هغه خوا د محافظينو د کار د له خوا ورته بيا هم له امين سره د تلفوني تماس د نه ټينګېدو ويل شول. خو د دفتر موظف اصرار او ټينګار دومره زيات شو چې ګارد مجبور شو، امين د نشو او تماشو له خيالونو او خوبونو راپورته کاندي.

امين په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکجنې پر يوه وحشيانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ده وارېښت. پښې يې پر مخامخ پروت ميز کېښودې؛ خوله دې سره يې په ځيره کې داسې زور بدلون راغی چې ډېره بې ساري وحشت او ويرې ګډه

امتزاج یې تمثیلاوه . غزولی ښنی یې راټولی او په کوڅ کې راسم شو ــ امین هیڅکله هم له داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی . د هغه دوحشیانه طبیعت د خونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دویری او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ تور هم ده او غوسه ناک شو . هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې تور او پیدلو ته تیار ندی او نه غواړی تور د غه بول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې وارې . ژر یې د متقابل لوړی خبره وریری کړه او له دی خبری سره یې غوږ په دیر زور سره پر تیلفون ورو غور ځوله چې سبا به د جمهوریت چارو په وزارت کې د پیښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پریړی غوښی یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مری رګونه یې پړسیدلی وو . هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو . به مستو ګډو نکو نکو او نڅاګرو د وضعی پر دغه ناځاپې بدلون پوه ته پکه او خپر وکتل . او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی . . .

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومی کې ډوب ډوب

کیده ، خپلی ملی ځلی او مځی په سینه لاهو ورته بریښیدی . یو وار یې د خونړی جذبات راولڼړیدل او داسې یې وپتپیله چې له یوی مخې به بمباری کوی ، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی . خو ګ دي چې د هغه د روسی ټانکونو الوتکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پریښوده . د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت د خونړی او بی جلبه واکمن طغیان کرار نشو . له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنی بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی . ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رسمی امین د جمهوریت چارو وزارت د ستوری په مانی کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د مغه ننی غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوی ډیری ناوړی پیښی اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بی صبری د انتظار ګړی شمیرلی ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کین لاس تړل شوی ګړی ته کتل . د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غزولی بینی یې راټولې او په کوچ کې یې راسم شو ـ امین هیڅکله هلته داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوېری او ښکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم د د او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او ډیولو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه وول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واوري . ژر یې د مقابل لوری خبره وربری کړه او له دی خبری سره یې غوږیه په دیر زور سره پر تلفون ورغورځوله چې سبا به دیموتین چارو په وزارت کې د پیښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د خ پریږی غوټی یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړه رګونه یې پړسیدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ته راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ بیه مستو ګډونکو نکو او ښاغلو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه نه شو ... که څه هم په حقیقت هیڅوک څو وکتل ـ اوبو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دوېره یې ضرور وانګیر له چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندرکې د شپو په کومې کې دوب دوب

کیده ، خپلی هلی ځلی او هڅې په سنیند لاهو ورته بې بیندی ـ یو وار ـ یې حنونړی جذبات راولنړیدل او داسې یې وپتپیله چې له یوی مخې به ببیاری کړی ، یو مخینږ وڅنی ته به لاس اچوی ـ خو ک دي چې د هغه د روسی تانکو نو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمنو طغیان کرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، سترګی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رسمی امین د بهرنیو چارو وزارت د ستړی په مانی کې حاضر ؤ ، د تالار له یوی سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د هغه نتی غیر مترقبه وضعی او حرکاتی ته هک حیران وو ، او دیوی وېری ناوړی پیښی انتکل یې کاوه .

امین په ویره یې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلی ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره تړه تنګی یې په کین لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

څنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړی وو چې د عسکری انضباط تر څنګ یوړ ود خپګان او تأثر تری څرګندیده - څیر ویې دیو غیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خو لدی سره یې داسې ښکاره وه چې د پیښی او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل دننیز واک او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنی وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ډیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د منی پاڼې رپیدل، له ډیری وارخطایې تری د راپور پاڼی ګډی وډی شوی وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تره کي د ویښ پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدی یو ولس نژده ټوپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی، د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیاتره خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی را رسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: ما نه وو ویلی چې د وسلی د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د کړوال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی او کانحوبی یې هلته اخیستی. موږ ځکه پری باور او ډاډه وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم په خپل سوک له میز نه پسی تیر کړ تاسته کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چا له ناببره غږ سره ویریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مو کړې انقلابې !! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښی په اړه د-

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط تر څنګ یوڅو د خپګان او تأثر تری خوتکیده - ځیو ویې دیوې غیر منتظره خواشینی ترګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خولدی سرېږې داسې سنکارو له چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، اود خپل دننیز واو او عار د پتولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شا و خوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره ونډونیډ - د ډیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼې رپیدل ، له ډیرې وارخطایۍ تری د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وی ، د شرم او ویرې په فضاکې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خوا ته کتل - په سالون کې چې په چوپتیا وه - یواځې د محمد دوست په رپېدو دیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼې د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د ترهکی د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې نشبتولی او نژدې یو ولس زره تو پک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی ، د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیات شمیر خلقي ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لاتر اوسه مونږ ته ندی را رسیدلی ...

امین په سوړ وړاهه وې ویل : مانه ویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي .

محمد دوست : صاحب مونږ څه خبر وو . د کړوال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیرکړی ارکان حرب یې هلته اخیستی . مونږ څکه پری باور او داده وو ، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی ، امین بیا هم په خپل سوړ له بیز ته پټس تیرکړ تاسو کسان داسې ونیو ریدل لکه چې څوک د چاله نا بیره غږ سره وریدلی وی زیاته یې کړه : نه نه ، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلابي !! دید او درک مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و ، چې د پیښې په اړه د-

امين د خالت ته په رمزي اوکنايي بڼه اشاره وکړه، له ځيرو او ځوړندو سترګو يې داسې برېښېده لکه چې د پېښې مسئوليت پرې ډېر دروند والى کوي - د سترګو په مېزکې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهديدونو او اخطارونو په ګېڼ و دارکې دروستى پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځوکې دننه به د کوماندو ټولګى هوايي ځواکونه، زغروالى ځلورمى قوا، بالاحصار او قرغى نه موګډ لوړ رتبه پوځي هيئت په سيمه د بريد پروګرام او نقشه تيار وي - نقشه به په څلورم نمبر زغروالو قوا کې د موظفو روسي مشاورينو له نظره تېروي - منظوري به يې اخلي او په عملياتو به پيل کوي - داسې دقيق او مړا رخيز عمليات چې يو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي.

امين پرېکړه يو ځل بيا د غوسې او تهديد په يوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او ولږې سره د همدغه ورجاړونکي سوز په نيولو سره له ځايه پاڅېده، ناست کسان لکه څنګه چې انسانان په ډېره بيړه پورته وغورځېدل - د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زياته کړه: زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقيقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بيايئ او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوي په مرو سترګو يواځې دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنيو او هوايي قواو د ګډو عملياتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو يو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک يې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه يې څيراوه.

هو! د کابل دونو، بوټونو پاڼې چې څو مره تازه ګرمې زمولولي وې - له هغه نه زيات يې د استوګنو زړونه د کمونيزم ناوړين مړاوي وو - له ځيروړې ديوه ثور خزان او اند يښنو د وک پورته کيده ...

د شير درواز ې او اسمايي غر لمنې بيا ديوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې شاوخوا غرونو له ښاره خپله غيرتمنه راتاوکړې وه - او داسې يې په خپله غېږکې نيولې وه لکه مور چې خپل اولاد له ځيادښمن او وحشي نه پټوي، د شير پوړ کلا يو ځل بيا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نينه نينه کيده بالاحصار بيا هم د يوه بل نوي ناتار او ويارلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار و، چې چېرته بيا کوم بل نوي « کميوناري » راوپرځوي او کوم بل « شاشجاع » د خلکو د قهر په لمبوکې وننغاړي ...

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړ ، له خیرو او خوږمنو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې دیر درونده والی کوي - د ترلو ستړګی په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیڼ و دار کې ورو ورو پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه دننه به د کوماندو ټرنۍ هوایي قوا ، ځغرولي ځلورمی قوا ، بالاحصار او قرغې نه موکه لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه دبرید پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم ښمبر ځغرواله قوا کې د مؤظفو روسي شاوروي له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندی پاتې نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یو وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ اوږانو پښو په سیوري سره له ځایه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په وېره بېرته ورغورځېدل د تر تلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په دېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیاېئ او ما ته به مفصل معلومات راورسوئ ...

هغوی په مرو سترګو یوا ځي دوه مره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځي وروسته د ځمکنیو او هوايي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د ځغرولو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د ونو ، بوټو پاڼې چې څو مره تازه ګرمې زمولولې وې - له هغه نه زیات یې د استو ګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړوړلي وو - له خیرو یې دیره تور خزن او اند یښنو د وک پورته کیده ...

دښتې دروازې او اسمانې غږ لمنې بیا دیوی بلې خونړۍ ناچې اوتاتار شاهدي وي شاو خوا غرونو له بناره خپله غېږ پراته کړې وه - او داسې ایله خپله غیږ کې نیولې نه لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د ښېر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه ننینه کیده بالاحصار بیا هم دیره بل نوي تاتار او یرغل مقاومت نندارې ته سترګې په لار وي ، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کیونارې " راوپرځوي او کوم بل " شا شجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتو»

د څیګر ځیرولو ته ننوي « اکبران » راوړاندې

کول …

تنګیو مزری هم خپلو زامی ستینګولی چې ځوک بل « براښدن »

ته نیم ژواندی وته وخي …

د زرنګار پارک عزندی بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزې تیر پلونه دیوه ځل قیام او خوځښت

مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل په هغو ښونو بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لاړو او واټونو دیوه نوي ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو ځرکېدنې په ښنه کول .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوخ ځپاروونکي حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان په تکیه د پاخیدلي ولس د انقلابي هوډ ، الله

الوحماسو او ویاړونو د تکونو لپاره د تانکونو او توپونو پر اوږد د ګنار

خپله لاره وهله او هلته ……

… او هلته چې د الله اکبر نارو
د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو سره د وزو ویاړونو لکه دیوه بختور زیري انګازې خپرولې - د کوڅو په پلوشو کې دینې ټیکر غږ ارتغورونده سباوون ننبي ځلیدلي - او په هغه تیاره کې د مرګ د ربا کرنې د کفر او کمونیزم د تورو تروږمو د زړه څیرلو ته بیخي ورته بسکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوږې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکي بند نري . د زندانو څپې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بيا د خپلو تېرو وياړونو په ياد ولو سره د يوبل «مکتائن»
د خيگر خيږولو ته ننوي « اکبران » راوراندي
کول . . .
تنگيو دوری هم خپل ږامی تېينگولي چي خوک بل « برائېدن »
تري نيم ژواندی ونه وځي . . .
د زرنگار پارک عوندی بيا د هيواد د اسلامی نهضت د سرتېرو
د تکبير ملکوتي آوازونه غوږ بېولي و . . . او د استعمار - کمونيزم
فساد او استبداد پرخلاف يې د مبارزی تېر پلونه ديره نوی قيام او خوځښت
مخي ته په خپله سينه کي راتازه کول .
کابل پوهنتون بيا د اسلامی نهضت د مبارزو يادونه راسپړل
لارو او واټونو ديره نوی وياړمن او بې سياله خوځښت په مينه د هيواد
د تېرو وياړونو او ارمينتونو کړښې په ښنه کولې .
په همدغه ورځ يوه زړه بوږنونکی او دوج ياړونکی حالت کي
د کابل له زړه نه ، د ايمان پرتکيه د پاچهيدلي ولس د انقلابي هود ، اتلو
الوحماسو او وياړونو د تکون لپاره د تانکونو او توپونو يو اوږد کتار
خپله لاره وهله او هلته . . . . .

... او هلته چې دالله اکبر نارو د تيارو زړونه شيل

د سپوږمۍ په تته رڼا کي د ستورو له ستر کګونو سره د زړو ياړونو
لکه ديره بختور زيری انګازي خپرولي - د کوليو په پلوشو کي دين نيکرغه
اوژغورنده سباوون نښې ځليدلي - او په هغه تياره کي د مرد کيو د
رڼا کرښې د کفر او کمونيزم د توري تروږمۍ د زړه شيرلو ته بيخي
ورته ښکاريدې .
ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوزې او وحشت مرکزونه
پروني ويروونکي ښه نلري . د زندان زنځيري ماتي شويدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ګوره نن څېله کله ګرځېده ؟

دغه سهار ماغان دي وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په دې سورو اوږدو ښاخ نه بل نه توپ کړ - د امې شور او زوږ جوړ کړی و لکه چې د تول عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د نوې غوټۍ پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپيده چاوده بل ډول و - دروند او هيبتناك .

خوځون و او اوزا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګېده لکه چې د سرې په نوې او ركوع ښتوځي ، ويښ ژړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروليو اتړوندي کولې .

د هغه سهار د لمرځرك څلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه بربښنده او ورنګينې وې - د لمر څرکې د دښمن تورو ژړونه څيرلي وو او د آزادۍ او بريال مقاومت د پيل او دوام کرښې يې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل سهار نه په خوړانيات توپيږ سره پيل شو - سترکې يو بل ته دريلو دپر ځارل اوښکي دپر ناويلي رازونه سپړلو ته ليکه کړې وو ، په شوندو او ژبو د ځرګند ولو دپرې توپ او مينه ناکې خبرې ګرځېدې .

КАБУЛ ...

سينه نن مرام يون ته کاوه څکنو خرو څپوپې په د پرته تيرولې او صبر له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د اړو غاروته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سځ ولاړ وو .

د بريښنا د نابريکي په نهرکې کبانو د اوبولاتل نه د نن ورځې د يادونې ښنداړې ته پوله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له ځڅېرو يو دول مينه ناك هيبت او صلابت څليده - ليرې نه داپرون و آبله ورځ موږې همدغه وکړې ليدل او نن مو له نظره تيرول د پر زيات تغير ترې بربښېده .

پرونځ چې يوه بزکې يو اوږه بيل او کلنګ و او وچو ښوندو او سپيره مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه يوه توره بريې د ايماني پرتم او ځواك ښندارو ښځيدلو له ځيري يې له يوه اوږده غمونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال ورانګې څليدې .

نه وروانکي ښنداره وه - پارو ونکي ښنداره او مينه ماتوونکې ، نهرونه باغ باغ ول او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل تابه ويل په کاسانو کې له يوې مخې ساه او روح پو کلي شوی - له هرې تيږې هرکمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کېدې او چې د سيند د ځپو آوازبه د زيرکو له غاړو

اوځوږ نو خپله کډه بار کړیده .

دغه سهار مرغانو ډېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد یې له یوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول
عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپیده چاود بل ډول و - دروند او هیبتناک .
خوځوونکی او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې
خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ
زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپاروله او ثوندي
کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر
وخت نه ربېښنده او ورنګینې وې - د لمر ځرکې د دښمن تور زړونه
څیرلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کرښې
یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوا زیات ټوپیر سره پیل
شو - ستر ګو یو بل ته د ویلو ډېر څه لرل او زړونو ډېر ناویلي رازونه
سپړلو ته لیکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د څرګندولو ډېرې نوې
او مینه ناکې خبرې ګرځېدې .

ACKU

سیند نن مرام یون ته کاوه ځکه نو خپې یې په ډېره تیزۍ او بې صبرۍ
له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند دوارو غاړو ته ډنګ ډنګ چنارونه لکه وسله وال
سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سخ ولاړ وو .

د ربېښنا د فابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځې د یادوني ننداري ته پر له پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت
ځلېده - لیرې نه د اپرون و آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل
او نن مو له نظره تېرول ډېر زیات تغییر ترې ربېښېده .

پرون چې د یوه بزګر اوږه بیل او کلنګ و او وچ شوندو
او سپېره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه
یوه توره بړي د ایماني پرتم او ځواک ننداره ښیله او له څېرې یې له
یو اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې
ځلیدې .

نړه وړونکي ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې .
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل
تا به ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلي شوی - له هرې
تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

اود کوم مجاهد دخوښۍ لړ شلیک سره غبرګې شوي نو د غوبلي دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په ننوه پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته دوځکړي د داړ له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفرځپوونکو ناریو سره داسې یو هیجان جوړ کړی وُ ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط دیوه دروند امحواج ورانګې ځلیدې. له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه او له زړونه اوله متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا ویاړیدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره لارې پرنښرکولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ وُ . تا به دیل ځاي یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر ښکون ایښی وُ او له کارتوسو ډك کتارونو یې دلس له وړانګو سره یو ښایسته شغلي شیندلې ، حشیروړي د ایماني پرتم او عظمت ښکارندګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او ګل پلوته یې را تازه کول - د تیرو ویاړونو تاریخ تلپانه ویاړونه یې را ښکول او د خپل ولس دتورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په هر سیمه کې د محمد جان خان روح غوبلي ، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو وینو ډیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوښې پریکړې او خرګندونې ورانده کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځکه چې له کاه دانې نه راایستلي - بل به یې دوچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړي وُ ، هغه د ریم یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولي وُ - او همدا رنګه نور یې هم یو یو له پټنو ځایونو راوګرزل کړي وُ .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیاري ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال . - او دجهادي بیدارګه او لید په روحیه خوځکن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

اود کوم مجاهد د خونبه له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولې
د خونړي کودتا د یوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وسلو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط ډیوې د روند امحواج پکې ولاړې غلیدې - له نویو امیدونه
او ارزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې د یوه ملي غوره
لارې پرانیستل کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ وو تا به ویل چاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ننګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتاړونه یې د ملي له وړانګو سره
پر پښتنا یښو شغلې شیندلې ، ځیرورې د ایماني پرتم او عظمت ننداړکې
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتې ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړي د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د تهمنانو شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان پربیښیده تا به ویل چې اخر سرې د محمد جان خان
روح غزیدلی هغه ژوندي شوی اوږد ازادی د قافلې پر مخ کې د خپلو وینو ډیوې بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تبنتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځای له کاه داني نه را ایستلی - بل
به یې د وچې رشقې د ډلیو له منځه را ولاړ کړی و ، هغه د رېږي یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او هم دا رنګه نورې هم
بې بې له پټنځایونو راوان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیاری
ولاړ وو او په انقلابي وېښتابه سمبال - او د جهادي بیداریکه او
لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . . د غبرګو په توکـــــــــــــــه
پـــــــــــه غړا اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورته سپارل شو .
که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه
به نه وي .
قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .
دغلته سرې ته تابیري چې د رلس له منځه راولاړېږي قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وې بوسیالي
وخپړي او پرېږي . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ور پسې رسیدای . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني ټکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستواو د جهاني سیاست د ډ پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتې کې پخوشوو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دسنګرونو د لا پوخوالي او بري د لارې پورې کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پتکي اولوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک و - برق او اوس .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني
ورکول شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر
او . . . . دغیرو په توګه

پـــــــــــــد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو قیادت ورته وسپارل شو .

که ووایم چې دیوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د علماو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .

دغلته سرې ته تابتیري چې د رلس له منځه راولاړشوی قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په سیاست او سیاسي مانورو کې یې دېرې خولې بهولې وې بوسیالې وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د دېرو سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدلی . په رښتیا هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه مستو او د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي د شیطنت او سیاسي تزویر په بتۍ کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو سیاسیونو او دیپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداران په لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر د کمپیوتر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بې وزلې - هېر شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو یې دخپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې د حق د دښمنو د لا پوځونو دلارې يو ون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادن او دراته پټکي او لوړې شملې خاوندان .

هلته ټانک ، - بمونه او ... .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان يو يو راوستل شول پوښتنې او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو کروپونه دېچې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی
شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په توپانو کې د تکبیر د اروا پالونکو
نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد
او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وړیېسې د تکبیر نارې
غبرګې کړې - سپین ږږو ښځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو
په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرو کلماتو
ستایل .

د غو کروپونو د سېچې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو
له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې
په ټینګولې .

د هیواد هر برید او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر
دی - ګرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمس یو پوخ سنګری
او هره تیږه یو نه ښویدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر
خوږ د دښمنو د کڅکریو د رغړیدو لیوال - څومره زړه ورونکی او بوږ-
نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښندلو د خدای د سرتېرو
بندګانو له شیرو وږیږیني - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې
پورته شي - له سترګو یې د بیاورتوب او ځواک دولت رڼا ګڅکړي -
له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وړ رقیږي د فکر په ساحه کې
یې یواځې د خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادی بښونکی روح راپارېږي او په
حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي
په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت
د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پښتانه د دښمن
پروسپیرو
او بې جوړو بارکونو او یخو تاسیساتو پر وړاندې - د کولیو بارانو او
د اورلمبو ختمېدونکي ناولولي او د خپلي توري د عظمت تږغ اوچت کړي او
وېي ریږي - څومره د ارمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس
یو بې اسرې ولس د یوه داسې پرځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن
طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شا یې د نړۍ د یو ستراو ډېر
لوی شیطاني اقتدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون
پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - وداني - غورځنګونه شروع کړي -
فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزېږوي - کارنامې رامنځته کړي
په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو
د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او په ټولنیزه کې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .
ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي
او سرلوړی ژوند ګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لار کې
مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او
جهاد .

د مجاهدینو کروپونه د ېجي د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تن پانګو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لاړې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ما شومانو به وړېښې د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین ږږو ښځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرسې کلمات ستایل .

دغو کروپونو د سېجي د ساتنې په لاره کې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ښه کولې .

د هیواد هر ګوټ او هره ګوټه د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - ګرنګونه د د ښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کمکریو د رغړیدو لیوال - خو مړ نره ورونکی او بېن - نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو نه ډک او د خدای د سرتیرو بندګانو له شیرو وړبینې - له نږونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دوك سرهسک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یراځې د خدای (ج) په لاره کې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن ځېو نګی او آزادی ښیونکی روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي پدغه لاره کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګټي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خوږه هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پنځه لس د ښمن ✓ او بې جوډو پروسپیزو بار کونو او پخو تأسیساتو وروختیږي - دکولیو باران او د اورلمبو ډځیځو ناوېولي او د خپلې تورې د عظمت توغ اوچت کړی او ډېرې وي - خوږه د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پرواندې و سله راپورته کا چې تر شا یې د نړۍ د یو ستراو ډېر لوی شیطاني اقتدرت [استعماري] ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او پرتوله نړۍ کې یو تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لاره کې مرګ د ژوند د وهمد [تسلسل] نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

... اویوځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تېزه پر ځای سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ بس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کروې وېږې لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په څیرو کې یې لاریې جوړولې .

د زغرو والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د کولو د لمبو کرښو یکنواخته او ستوما نوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پتکې ، د کارتوسو د ک کمربند او د ټوپک خوږې شپیلې په مغ خپل ځیګرته څېره لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول ، د ون د خوب احساس او ډوره ، کړدونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د ویرې او سپېرې د بنتې د ډه لاپې پرسر چې پخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورمو سره به د غنمو ځنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه سیله خوا خوځیدې خو ترخلقي وحشت وروسته دا دبنته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو اېږد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزروونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې میدان راڼو دي وو - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې نندارې ته ستر کو سترګکوکیده .

اوس نو ښایېده چې د تانکونو او الوتکو تر اورلاندې هرڅه نینه شوې وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته تعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغړولې وای .

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - څوټونو ته یې د سیمې نقشې وغړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول - دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول

... اویو ځل بیا ترتوپان وړاندې
چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تېزۍ پرڅاخه سړک خپلې پولادي ژامې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کڅو ډېرې لیکې ایستلې وې چې د ډوډو په څېر وکې یې لاړې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هرخیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولۍ د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو د ک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ په مغرضپل ځیګر ته څپرمه لیدله. او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس او ډور و، کړ دوینو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتې د دوه لاپې پرسر چې پخوا به للمه غنمو یکسانک پوښلې وه او د شمال له ورمومن سره به ږغنوځنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه سیله خوا خوځیدې خو ترخلقي وحشت وروسته دا دبنته تر او سه شاړه پرته ده.

دلته د تانکونو او توپونو اوبد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزروزه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې ؤ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې نندارې ترسترګو کېده.

اوس نو ښایېده چې د تانکونو او الوتکو تراو لاندې هرڅه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغږولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - څو ټوته یې د سیمې نقشې وغوړیدې - څو ځایونه یې ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځین جاج واخیستل شو- د مخابرو غږونه بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د ورانديې تک خبرتیږ شو او د تیارۍ او حرکت وروستي اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بڅرکي راپورته او پر ونړيې پیل وکړ، ګرده لاريې یوې او بلې خواته وزيې کولې - د صاحب منصبانو پرځوړندو بریتونو د تورو دوړو پردې یو پربل پسې غوړیدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرځیرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یا یې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او او سپینې وغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکې وغرمبیدې او اوربونه واوریدل .

د یوې خوا وسله یوازې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه، بمونه، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او ښه تود روان ؤ، مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او باوریې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوی دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کیږي - ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورو ورو سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه وزو په نه شلیدونکې تسلسل کې به د مجاهدینو د برې تښار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وی .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو او تور سرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر ختلی نه وه وهلي نو د غرونو خواته به د وړو او تور سرو بیوه ستوره لیکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسیده نو لوړې یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا نیول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک دیګونه او کټوې هم سلامتي ایښې وې .

د هرځېن جاج راخیستل شو- د دښمن د غرونو بیا پورته شول، د خپرو راپورونو تبادله شول، د ورانګي تک خبرتیرشو او د تیارئ او حرکت موعوسته اطلاع ورکړه شوه.

هلیکوپتر له پاخه سرک نه د خام سرک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سرک نه د دوړو بربوکه راپورته او پر دوی ئې پیل وکړ، ګرده لاري یو پر او بل خواته وزي کولې- د صاحب منصبانو پر ځوندو برېتونو د تورو دوړو پردې پر پر بل پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له پوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پر ځېرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یاپې د دوی د رسوایي او ماتې لارې په نښه کړې وي.

د پولادو اوسپینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپینې وغره ونښته.

ګولۍ وچلېدې - ټانکونه وغورځېدل- الوتکې وغړمېدې او اوروونه ووریدل.

د یوې خوا وسله والو ځپې توپک ئې او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه، بمونه، الوتکې او...

جنګ ونښت اونښته تود روان ؤ، مجاهدینو د کمر وشاته سنګرونه نیولي ؤ، په ډېر احتیاط او بار بې وزي کولې، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي- دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولېدې نزه نه کیږي- ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه.

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې نږدې به یې ورمېږ سم وبربېنېده.

د کلاشنکوفونو د ضربه وزو په نه شلېدونکي تسلسل کې د مجاهدینو د بهرې تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي.

* * *

د ډېر ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بېرا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله- سهار به چې لا لمر ځېره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه ستوره لیکه خوځېده.

تر اوچې کلي ته راورسېده نو لوری یې د «بمبئ» په کلي کې د حاجي محمدمنیر اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول- له کلا بېګا تول کسان وتلي وو- خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاته وو- تر دې چې په تنارو کې د خوراک د یګونه او کتوی هم سلامتي ایښې وې.

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کي د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له اخ او تړخ نه غورځول وو. د عسکرو مړي خو زياتره ترې پاته وو خو د ټوپکو زيګيو يې نور هم پر اعصابو تېري چېرې نيستي.

کلي ته په رارسېدو ټانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقيان په يوه ساختګي ناڅانه انداز پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بله کوټه ورايله شول، کرانبيه څيزونه يې په خوړا وحشت راايستل او موټرو ته يې اچول - او دغسي يې د کلا ستري دروازې ته وينا ميت ټکپبول او اور يې ورته کړ - کلايې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم ډېر څيزونه ولوټل حتی د ښځو له کورونو د ميوې غوا ژير غوږي يې هم ور پر پټنبول.

د خلکو د تيار په ترڅ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وږنو ته لاس واچول شو - ور بې سکان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درك ونه لګيد.

له کورونو چې تېرسي - او ماشومان غرونو ته ختلي وو د لکورونو ترې پاته وو، کوم يو هم يې چې څه وخت ميندلی وفنيل تېمتي څيزونه نبخ کړي چې هغه هم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو دنو پوستي او ټانکونو له ډزو. ډېر هم پري شلولي بو او بي بل ځای ته تښتيدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بيا به دېرې سختو

ډزو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هوټل کي ځای پرځای شوه - مجاهدين په شاو خوا غرونو کي وو او د حملې لپاره يې تياری نيوله چې يوځل بيا د کفر او الحاد پر ننګه بريد وکړي د شهيدانو انتقام واخلي. د شهيدانو انجام ننداره وښيي تو هغه رو چې په سيمه کې يوځل بيا ترڅوپان ورانه چې پټيا خوره شوه!

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او برید ونو له اخ او تړخ نه غوږ څولی وی . د عسکرو مړې خو زیاتره ترې پاته وو خو د ژوبلو زخمیانو یې نو رهم پر اعصابو تېرې چړې نیستې .

کلي ته په رارسیدو تانکونو د کلا خولته وکړ څوله خلقیان په یوه ساختګي ناتحانه اندان پرکلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کورته ورایله شول ، ګرانبیه شیونه یې په خوړا وحشت راایستل او موټرو ته یې اچول ـ او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینا میټ کېښودل او اور یې ورته کړ ـ کلا یې وسوځوله .

له نورو کورونو یې هم دېر شیونه واوتل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوړي یې هم ور پسې بنسبودل .

د خلکو دتیام په ترڅ کې چې کو م خلقیان وژل شوی وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس وا چول شو . د بې‌کسان ژوندی ونیول شول چې بیا یې هیڅ درك ونه لګید .

له کورونو چې تېر سرې ـ او ماشومان غرونو ته ختلی وو دك دك کورونه ترې پاته وو ، کوم یو یې چې څه وخت میندلی و خپل قیمتی شیونه یې ښخ کړي چې ځمکه په خړ وړ ځوکې تول خراب او له منځه تللی وو .

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د تو پونو او ټانکونو له ډزو ، ژوبهم پری شلولي بو او یو بل ځای ته تښتیدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو .

عسکري قوا د چك په هوټل کې ځای پر ځای شوه ـ مجاهدین په شاو خوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریخوته د شهیدانو انجام ننداره وښیی نو هغه ورځ چې په سیمه کې یو ځل بیا تر ټوپان وراندې چوپتیا خوره شوه !

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له دریې ښخ په تیزۍ سره ځیله لمن ټولوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لونړو ځوځو بسره ځیلی وړ روښتنی وړانګې ځنګلوکی او لاوړه غونډیو سره یې ځنپله سر ځونه ریښا په مخه ښبه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د نګې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هیواد دویرونو او ویاړونو ننداره کوله او چې خومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه سرو هسک غرونو کې دیوه بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو په یوه سنګر کې لیکه د غونډیو له پاسه جګېدله او ګوزېدله، شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غوښتنې د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب ښکارندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د بېګړیو پس شملو پرېښلي وو چې یوانځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوګ او بهیر له ګړیو وېړولارو د یوې نقطې شاو خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پښو له ښکالو سره د لارې په اوږدو کې د کوروونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ور سره غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداړې ته ولاړې وې - داسې ځیرې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکوونو بریښنا یېزه تور بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوروونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو باړوسنو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده .

ستورې یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کندوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداړې ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلو رو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې او اور لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د هلیزونو رنګین ماحول هغه غږوانی دلکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټې نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پرماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پسې عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تورتو د عسکرو او منصبدارو پرمخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لورې د مرګ کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله ځوا نغښلېدې .

مجاهدینو دریو خواوو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه ځوره ځنډېده دومره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له د دښمن لورې اولودن ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لار ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیري ځای ته په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی.

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د بګړیو په شملو پټ شوي وو، چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې.

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړیو ویږو لارو د یووې نقطې شاو خوا راغونډېده.

د خلکو بهیر چوپ روان و، چې د پښو له ټکالو سره دلاړې په اوږدو کې د غرونو له پاموږ د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره غبرګېده. د کلیو ځوی ته د ماشومانو وږې وږې ولې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د بوی معصومانه حیرت او وجد ځلکونو برېښناییزه تون برېښ تمثیلاوه.

د ماښام د لمانځه په وروسته د کوږونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې وزګاري شوي چې د توپکو د ډزو تندو ږغونو بارانونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ئې توپاني کېده.

ستوري یو یو د آسمان پرتندي ځلېده - سپوږمۍ په وړو تلو سره د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه دیار منې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ. مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې راوستی.

د چک هوټل د مرمرینو ډېلینونو رنګین ماحول هغه نغزوني دلکشي نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کېده.

عسکرو په وېره سترماني خپلې کوټې د کلاشنکوف پرماشه خوځولې هغه هم دخپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په دوی لیونتوب به یې پر عسکرو د غوڅې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول.

د هوټل د شیشو تر تود عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرډکیو پلو شېږ د تیارو په سینه کې یوه او بله خوا ښخلیدې.

مجاهدینو د ربو خوا لوته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دامن بري په تلو سره یې د دښمن د زړه سترنې لړزولې..

او چې شپه خومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تېنګېده له دښمن لوري اولوږن ورکېده.

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تګ لو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړی وه - څېنو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې تول ذوک او تاو سیا د خپلو عسکرو په ولولو - کنځلو - ترټلو او وژلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشینداړو په بې دریغه ډزو ؛ شپې د ویره مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کوونه دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کرېکرېخاندی د مجاهدینو خوځنده سیوری چې پل په پل بې دوراندې ټیک هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل راواوښتل .

سیند نن بیا سړام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له غږونو یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوتل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سرېدل او ډزې یې واړه په واړه کراریدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان سترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ښېرازنده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندي د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس څکوتو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو ښه یې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د هرڅه بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل د اسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیرې کوي .

د پیرې کلي د جوماتو د اذان له (اللّٰهُ اَکبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو و سلې یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

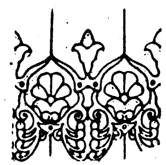

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ توروونه لګول . او په پای کې به یې تول ذوک او تاو سیا د خپلو عسکرو په ورملو - کنځلو - ترټلو او وژلو سړوه او یا د شاړخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشینډارو په بې دریغه ډزو : شپې د ویره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو په مړکونو دار بې غیرتۍ او شرمیدلي ماته په کړو کړو خاندي د مجاهدینو خوشنده سپوږمۍ چې پل په پل یې دوراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل را او ښتل .

سیند نن بیا مړاوړ یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ور سره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزي یې ولړ په ولړ کراریدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ږېغ راپنده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلی ولس حکومت ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېر ژر بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو وسلې یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ور ورختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوتول ولس د وروولی په مزي سره راغوند شوي ؤ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو - یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ورېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط ؤ چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ، کراه کراري وه او د خلکو د اند ښېښنو پر ژبغرانده اوراو به توی شوي وي .

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ ؤ ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا پدغسې یوامناک او ډاډمن چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې پدغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
او د یوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ را ینبي وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وکړي دملي کتو په جهت او د هیواد دپت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه څورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام . چا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو
جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاع کړېنو کې سنګرونه
نیولي وو اوپال او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول دولس پرغاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اوټنوبت
ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربیله کوم شوربا
او کرکیچ ځمنه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې راوړلې
هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر
څه تنظیم او عیارکړي وو.

هرکلی ته سپین ږیري مشر ټاکل شوی و خود یخواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو
ولسي مشر- دکلو دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا یوه شورا
کې برخه درلوده- پدې دول یخواني دخانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بېخه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې
د طرحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتي نه وي شوی بلکې زما هدف
دعمومیاتو لوړۍ دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي
راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېدونه ټاکل شوي وو- له برېد سره سم د مجاهدینو بیرغو نه
رېږدل او د خپلې ریا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تـرا في غږولې- دلته
د مجاهدینو وروستۍ ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د
دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایکاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترټولو مهمو برخو
او مرکزونو پورې غزېدلی و ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه ،کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې څوا به ځوانو هلکانو
دساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دساتیرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځې بولۍ د ولسونو ترمنځ را ینبې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وګړي د ملي ګټو په جهت او د هیواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې ځپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړي د هغو بیلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام . چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د ز ړګونو وسله والو مجاهدینو چې هیڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی د ارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بیله کوم شور او کرکیچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې را رسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اودون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا کار و نه ځپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرار داد ونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته ځسپینږیرو مشر ټاکل شوی و. خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخاني او ملکي وروست او مستبد نظام ځپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بڼه نیمګړتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیا تو لوړی دی چې څه وړیه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. را او لاربېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه رپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تـرا نې غږولې. د لته د مجاهدینو وروستی ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې تر نورو مهمو ځو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اره ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه. کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د سا ټېرې له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دسا ټېرې

دغلا څخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیو نتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او نښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پا یښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په کته فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سړک تول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له حوما تونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د راتګ آوازه اورېدلې وه کار ته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېنو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټېنګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

د غلا مخه هم و نیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پر ولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لېونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او بښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پا ینبت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

... او سپارلمر لا اخیره تروه وهلې ...

یوځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سړک تهول ټانګونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی ووچې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او دبانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې دراتګ آوازه اورېدلي وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

هغوی همداڅرګند ؤ که داسې هره ورځ د قوې له آوازې او راتلوسره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړوشویوستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې اوملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبورؤ. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هریوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګړي دراننده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز ترشا ناست ؤ. له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکي کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تیلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه سا د عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې وویلې او د حرکت بولله یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نري او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېروونکي مرکز ؤ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - ښلې څېرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لورې ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د "الله اکبر" چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه نښه ناسته وه - دوی به سترې وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا اندوله جنګ ته روان وو خو د په شا تګ او ماتې فکر نه ؤ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورنږدې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د غړو الوتکو ټانکونو په بهیر کې روان ؤ

هغوی همداڅرنګه وو چې له داسې هرډول د قوې له آوازې او راتلونکو سره هغوی کار پرې دی زراعت به په ټپه ودرېږي ، حکمې به شاړې پاتې شي . کښتونه به وسوځېږي او بنکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولارو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي .

هغوی مجبور و . د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول ، خو دوی هریوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واره بدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي .

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست و . له ستر کو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده . په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ .

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټیلفون اندول وګرځاوه اود معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسئ او حرکت امر وکړ . د ټیلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصري جملې وویلې او د حرکت بولې یې ورکړه .

د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نړۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ .

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ ، لنډغرو او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و یروونکی مرکز و ، دا څه وخت بلدېنه غوره کړې وه . بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې .

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ور نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې .

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او را تلل او په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل .

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ .

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو ، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی به ستړي وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نااندوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماتۍ فکر نه و . ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو ، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل .

له هغې خوا تر غا سنونو پورې ټوک وسله وال دښمن د زغرو الو تکو نو په بهیر کې روان و

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښتنې اېبلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پېل شوه ګولې وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داور ګولې واورولې.

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کړس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف څرګندوی وکړه - لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خوب بسترو کې راکښېنا ستل - د پوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څوڅواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي.....

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په درېو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند وماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد - سړي به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه خوڅه کوې کاڼي به هم اوره شوي وي او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولې به وختې د د دښمن پر بدن ښتې وه.

بنځو خپلې کاڼي چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بند کړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا څه وهټه وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یو وړې ځکه که توه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور خوڅه کوې چې د کورونو دزېړو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاتې شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ماته د د دښمن له وېشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل اوله وحشت څخه د که تښتېدنه خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونۍ تېښتې لذت یاداوه، و به یې خندل او زې به یې پورته وغورځولې او په خنداکې په ورک غږ به یې ویل: ماته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه تربکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښتی اېبلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورکولی واورولی.

سهارلمرلا څېره نه وه وهلې او د دښګوغرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګولا د نورکرښې نه وې ایستلي چې دغرونو پرامتداد دسروګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کړس د دښمن دنرېدلې او وارخطا موقف څرګندوې وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپلو خوږو پېبسترو کې راکښېناستل ـ دپوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یوبل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه دهغوی پزکورونو ورخېژي داو بوس به ډزو به یې کورونه پرې الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه کوه وراندې تېره شي دهغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بښه توود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوابه د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوی وی او ځمکه به پربل مخ او ښتې وې ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد دټوپک ډزشو داسې رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نوګولی به وختي د دښمن پر بدن مښتې وه.

بنځو خپلې کانې چې دپخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخې کړې نو زړه به بیاڅه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورڅه کوې چې د کورونو د زېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تنګ څخه یا ته شوه خوجګړه په ټول قوت سره روانده وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن لدو یشتلو څخه دومره په تسلسل کې د هغوی رغږېدل اوله وحشت څخه ډکه ټپښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیوني تېښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل اوبیا به یې پورته وغورځولی او په خنداکې به یې وکوت غږ به یې ویل : ما ته یې د ډکولیو په باران کې د دوی د بې ایمانه تریکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خوداېي غیرتو چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او دجنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه وېشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترېکو کارکړلی نود ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز تر مخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او . . . . . . یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه ډزه ورغی - او بیله دې یې هېڅکله پرما شد کوته نه راکاږله .

خدای‌خبرچې دکوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خاني پرمو ټر و ممبنت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولیږي پوره شوي.

داورلیږي دومره ژېغرانده او چاودنه اوښي ښخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری یې همغلته پچپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه ګټله اوښه کړه.

اوچې له کابل نه د تبیتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لو یه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه ځه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل. داسې چې هرکمو هرې ډېرې، هرې ونې او هر بوټي پرې بارونه چلول.

. . . او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت د ب ته ارشو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام و ته د هغوی سپین‌ږیری او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغاؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهورې څېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموړینو نوموړه نیول شوی ؤ چې د وردکو چک ته منسوب او لاد ځرخي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموړینو د دودې خوړلو په سالون کې راغوند کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیرؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یې امیني خلقي او لکه امین د مارغونډې ښایسته ؤ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خوداږي غیرت چیرته په تندي لګیږي ا هریو په شا لګیږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چي ګوري نولوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که یې ستړي کوي کار کولی نو د ساعت عقرب یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او ...... یو ځانګړي ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چي د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شد کوته نه راکاږله.

خدای خبر چي د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خاني پرموټر ومنبت چي د ټانکونو له منځه یو درز اولمبې پورته شوې.

داو لمبې د ومره ژبغرانده او چاودنه راسپې شخته وه چي نژدې ټانکونه او لاری یې ممغلبه پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چي وس کېده او لاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چي له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره د ومره لویه کړی وه چي: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه څه کوي چي د ځمکي له تل نه هم ډزي او بریدونه کېدل. داسې چي هرکم هري ډبرې، هري ونې او هربوټي پرې بارونه چلول.

... او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړي ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چي د زور له لارې نه بلکي د زاریو او ننواتو له لارې ځیني اقوام و ته د هغوی سپین ږیري او مشهوري خبرې چي په کابل کې د دوی د وحشت ترچپرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه وُ چي په کابل کې یې د ورکو مشهوري خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریننو نومونه نیول شوي وُ چي د وردکو چک ته منسوب او لا د څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریننو د ووده خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت وُ چي اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر وُ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې وُ.

علي شاه پیمان چي یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندي ښایسته وُ د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داپې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناکه حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې ځنه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل ځ وار وي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي د هغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شوي کسانو ته مخ وکړ ځاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهڅه چې د زړه کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونو ته پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډزرو —

اندېښنو لوخړې ختلي هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې و. داسې غمناکه چوپتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېرمقتدر والي و دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوځنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالالا شامحمود او دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو تیتو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړ او یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېرلوړوالی سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې ښې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوی هم نه وي خو دوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نو دېرلو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلږې شېبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه بتو ته کړې - چا به بابیزه ا یستنواچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي نضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوېوبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کسر اوفر کې راننوتل، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې دغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داپه هم وویل چې وردک دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شوېدی په خاصه توګه دده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل ځ واړوي خوزما دا حالت پدغه مهربۍ اوغیرتي قام نه لوړېږي نوداسې یوکار باید وشي چې ددواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویزونه وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د ښه کوی بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې دځینو ماموریتونو تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره وړ درېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډار رو ـ

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې وو. داسې غمناکه چوپتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي وو دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې دهم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوانانو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره وکړه چې کې دې ووېل حکومت اوس هم د دې دوول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالا شاه محمود اوبل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاتې شول دوی د یولړ مسکوټیټو ـ وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې لپاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته نږدې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې د ډېرې کولې وچلولې هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوې هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودي.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو دتولو پام هغه خواته ووه ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلږې شېبې دساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خپګان څخه ټوټې کړې - چابه بابېزه ایستړ واچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبیا بل ته به یې د دغو پاڼو په نښو دلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یا نهې یې په ټوله دره کې تیت شوي وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

ځرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابه کل)، ۳- عبدالغني خان
۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میر افغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،
۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان،
۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،
۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څیني نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.
۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سیدآباد د اولسوالی اوسېدونکی.
۶- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوراغېلو اوسېد ونکی.
۹- محمد کریم خان د دوراغېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالی اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو د وې مخالفې نظر یې لرلې ځوان پاتکې وړ سره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د ځلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکو پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او ښایي په خپله کته یې را وځرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د ځو ورځنی مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کیږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پېچک او دایمرداد وګې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

ځرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پوروړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پانې یې په تول دره کې تیت شوې وې لیکل شوي و:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د سترانقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نوهغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغنيخان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیرآقاخان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخلاني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او څیني نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا.

لدې ځایه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پېټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې په هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د ښمني په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سېمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاتکي ورسره مخالف وو چې دکمونیزم او اسلام تضاد ونه دغلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکي پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د غلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې خپله کته یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پرچک او دایمرداد وکي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګردو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړي او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه وړ انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده- دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرورۍ او مشرتوب سره د ډېر وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم ، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه د ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول- دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه او بوس توپ، چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوږه درونه توپ دی- دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږیو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه د ک عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې او وکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښا جوړله احوال و دوستانه خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کیږي مورته پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی ټول هم تلولي کړل او وکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وی یو به ته په بیړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه ووېستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدا رنګه د ځانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر و د تعجب په ستر که کتل ځانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلي و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هغه پرته هېڅ توګه د داسې مجلسونو نوخاګل چېله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېد او دوی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پرمغزو یو بل د روند ګونګړو چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو تر منځ بلکې د ګردو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو تر منځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې تر څو به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره د ډېر وروکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړ وو چې دلمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پرېوخت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و دا سې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږ ډېر دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره سنبوله چې څېنو ځینو به یې له کوابنه د ګڅ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر خان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او وکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوي کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نښته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر ودتعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د ورپلو او رپلوله پاره آس ساتلی و او په ودونوکې به د ده آس پر کرایه نیول کېده او هم پر هېڅ توګه د داسې مجلسونو نو خانګل پخپله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېدا او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغزو یو بل د روند ګوزار و چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه وو باوره او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل راوخوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولې خو ښاغلی وجدي دا
میړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هریوه پخپل وار خبرې وکړې ویې ویل چې وا به خلقیانو د نژادي توپیر
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل اولاً ګلیا دی وایي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېړی په شخړ بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا هم دوی ګلیا دی او د مرتجعینو تاپې
په مونږ لګوی اوس نو تاسې وویاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.
د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سوراوربل کړې شو.
د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
خومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه
چور شول. بیا ځي زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم دالوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وربادې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه رول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او توپ
ټانک او طیارې له لاسه یې مونږ ته خپل زړه بښیي د اسلامي جذبې او قومي زوره
مخې سرپټوب او انسانیت وروبنیو.
مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم شروندي نه پاتې
کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه نږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار به اونږ ونښو کرځولی که چېرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نسیي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرواترو او ورپه وته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرف نه کړې سرکونه موخراب کړیدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه موسوځولي دي.
د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د جګړې هو یټل خو ولسوال خپله
عسکري چوپړي ګرځولي وه چې د جنګ په جریان کې ویران شوا و بیا ځي یو
ښوونځي چې څوځله حکومت زمونږ پرضد دیپو اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله داچې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګوری فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. داو بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.
د یو لږ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه توی کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کومې چې
زمونږ له صلاحیته پورې دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سړه وخوځېدل راو خوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولې خو بنا غلي وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپله وار خبرې وکړې ویې ویل چې وا به خلقیانو د نژادي توپیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګنیا دی وایي چې انقلاب پر مخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېرې په شخړ بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا هم دوی ګنیا دی او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوي اوس نو تاسي ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوي. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سورا ور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسي زمونږ مشران یاست تاسي پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کرونده سوځول شوي. زمونږ کورنۍ چور شول. بیا ځي زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ وربانده راتلونکې ده. خو مونږ به د غه ډول ستمګرو عناصرو ته چې خائنو نو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ تانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل نه ورښیي د اسلامي جذبې او قومي زوله مخې سرټیټ او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتې بار په اوږو نشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نسیي مونږ به پوره حوصله د هغو خبرواترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دا رولی دی خو تاسې هم صرفه نه کړې سرکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د جګړې هوښتل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شوه او بیا ځي یو ښوونځي چې څوځله حکومت زمونږ پر ضد دیوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه ورل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسي یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. داوبوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو تاسي مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کومې چې زمونږ له صلاحیته پورې دي هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بيله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کيښېږو.

شوراداهم هيله لرله چې يو ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې
له قوم سره پاته کيږي خو جرګې غړي و يې په دل چې کښې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسيده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دعوې
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسيدلی. ده په تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان ما يار د جرګې په
نمايندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکی ياد داشت کول. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نور
مامورينو د خلقي کوندغړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو خامخ کړيدی.
علي شاه پيمان ووېل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

ما يار په احساساتي ښه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو يې ووېل:
... فرق نه کوي امين خپه کيږي کې تره کی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل ريښتيا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ټول شوی
ولسوال وروته راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړېدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شوېدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت
باندې ملندې وهلې دی زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوی وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بيا ګواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانې ده
چې قوماندان يې د وردګو د تنګي او سيد ونکی محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دی.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا وروځي او اوږې يو ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړه چېه
ستړکه يې لږ چوغه کړه دخولې ښي ونبکي يې يوې خوا ته کوږ کړه ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې شو چې زموږ بنديان راخوشې کړی که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېږدو.

شوراهم هېله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي څېنې به يې له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړي و يې پدل چې کني مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ ده ده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. ده په ټلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان ما يار د جرګې په نمايندګی د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکی ياد داشت کړل اسماعيل خان دوه دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لمدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نور ماموريو د خلقي کوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو مخامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وکوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تړه کي، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحېږي کې حکومت مهربانی

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښۍ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ دوی وربا ندې ګران دي نا وربا ندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ټل شوی ولسوال وروته راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګانه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستۍ غاړې او کله بيا ګوابنونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټيلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې ښکارېده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانۍ ده چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په ټيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه، ګوره د ولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د ولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله ما ته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا ټيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځی او اوږي يو ځای و غوړځولې غاړه يې تازه کړ چې سترګه يې لس چوغه کړه د خولې ښي و ښکې يې بوي خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

زما په اختیارکې وای ما به ورډکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خو زماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولوکې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی دهغوی په باب خو هېڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئوولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لستونه او نورکار او بار برابرکړي.

په دې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه - خو دا ځل جرګې هېڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرارکړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبرکړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرارکړه په دې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابرکړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. ددوی د لیک په رسېد و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښووده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیات خلک د مامور، منصبدار، ښوونکي، کارګر، سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په سیو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چیرې حکومت په رښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کاري دي - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکلیف اوړاندې وکړو، مونږ بالخره نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفاکړي.

د چک د سپین زیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داوخت د موسی خېلو او سپېدونکي داکسا غړي عمر وردګ چې د پرشیک زلمي او د نوي مومنشلت پټلون یې اغوستی و او بېتلې طلایي وېښتانو یې د یوې پیغلې له -

ږما په اختیارکې وای ما به ورډکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه ورډکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بند یانو په خوشې کولوکې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خوهیڅ خبره نشته.

خوله ورډکو نه زماغوښتنه داده چې خپل ښووونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت دورډکو اعتمادنه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي اوغوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې دورډګو د بندیانو لستونه او نورکار او بار برابرکړي.

پدې ډول جرګه بیا ورډکو ته لاړه. خوداځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرارکړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورډکو بیرته ستنه شوه بیایې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبرکې هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو ورډکو لستونه برابرکړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریان اتو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتي وچې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. ددوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو د اډول ځوابیه لیک وروستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هیواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورډکو ګرفتاری روانې دي دغه کارموږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زیاتره خلک د ماموږ، منصبدار ښوونکي، کارګر، سوداګر او نور په بېله د هیواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلکو په یوه پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسیدی نو د ټولو ورډکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو خوشې کول او په پیشنهاد شوی چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د ورډکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړی، موږ بلځه نه غواړو یواځې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

دچک د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوې یو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرارکړ. داوخت دموسی خېلو او سپېد ونکي دا کسا غړي عمر ورډک چې د بریشیک زلمی و او د نوی موږ مثلث پټلون یې اغوستی و او بیټلي طلایي ویښتانو یې دیوې پېغلې له -

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالي کې يو څه وړاندې هم و. د روشنفکرانو (۱) په نمايندگۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډک يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترگو نه د سرد نمو وپښتانو دليرې کولوله يوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترگو په بپلوبپلو اشارو ويل: وردکوله بشريت سره خيانت کړيدی د پرستو جنايتکاران دی چې د افغانستان پوزه يې پرې کړې ده. خارجي اتباع يې وژلي. جنايت وردکو کړی خو تور او تومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کړه انداز کې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بنديان به خوشې کېږي. جنايتکاران څوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنايتونه کړيدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترگو نه ونه کوري دوردکو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي. هم دغه څو نازولي دي چې پر حکومت گران دي او د هغوی په خاطر وردکو ته صبر کوي خو دا حوصله دېر دوام نشي کولای.

مایار د عمر خبرې تر هغه ځايه چې وردک يې جنايتکاران بلل رد کړې او بو ځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليد نه او کتنه د دوی په وسيله برابر بده مخ ورواړاوه ويې ويل: د عمرجان په خبرو کې ځيني داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرگې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نور موږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمر خبرې رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردکو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي

خو عمر بيا له سترگو نه د سرد و پښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ويې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرگې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرگه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرگه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توگه وويل: حاجي خدايداد خان دلته دی او ورور يې مدير غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

هدارنگه زموږ د اونځي يو دگروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نوميږي زه يې سنه پېژنم لاس يې د اشرارو په توگه هغه ته ونيو او پدې جرگه کې غړيتوب لري مگر ورور يې په اونخي کې زموږ پرضد په جگړه کې بوخت دی.

جرگې بيا له پيمان سره وليد ل خو پيمان داځل هغه پخوانی پيمان نه ؤ، په غوسه ناک ډول د غږ يې جرگې ته وويل: تاسې له جرگې نه بېخي د چين او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوټه کوئ او ددې له پاره چې د وردکو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوگند وکړ چې څو شپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيليفون کې مخه وويل: ياور په خدای سوگند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې موږ نور وردکو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اوريدو وروسته وويل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم د روښنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنو او پښتانو دلیرۍ کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردکوله بشریت سره خیانت کړېدی د پرېستو جنایتکاران دی چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده- خارجي اتباع یې وژلي- جنایت وردګو کړی خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شوېدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کده اندازکې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي- جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه کوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي- همدغه ځونازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړي او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شوېدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ ورواړاوه وې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نور مونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سر د و پښتانو دلیرۍ کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زمونږ د اونخي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي ده یې سنه پېژنم لاس یې د اشرارو په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروره یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک ډ د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا یې غوړېږوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندي او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترڅشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څوشپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چېرته مونږ ورد ګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې پې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم داشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لندې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د بېمنۍ معنا نلري؟

پیان وویل: دعبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هیواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، پدې اړه داسې لیکي:

«...له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.
مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع
جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې
که چېرې حالات خراب وي نو سره به و پوهېږئ او د فرصت نه په
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سخت
اختناق شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای
شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې دوهره موده کې د بېروکسانو
زه پوره اوکښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هڅا
هم زړه نه شو ته ینګولې ځکه د اُحل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ شخه
د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بې‌معنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډیر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چیرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبرې ورپرې کړې چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چیرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه و نیول شوی.

د هیواد پیاوړي لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

« ... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل وروررحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره راغلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډیږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه د مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چیرې حالات خراب وي نو سره به وپوهیږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسیدم په ختنو اختنا قي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار اګول هغو کسانو ته معلومیدای شي چې د یوه چې نظامي حکومت ترتیغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست پدې دومره موده کې د پروکسانو زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکاریدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختیدلې او خطرناکې کیدلې، د مستوفي سلطان محمد پته و نه لګیده زه ته مې ورسیده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هېڅا هم زړه نه شو ښه ګولې څکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنیٰ ورکوله څکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د وړلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یو لویه قوا راتلونکې ده.
د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنک نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخبلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو
نو تاسې خوښه چې موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی
سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نو ورو مشرانو هم د اډول د مهربانۍ او د اډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
شو نښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي واړه په واړه له مجاهدینو سره یو ځای شول. ښاغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس موږ نه لېږو موږ
د پولیس د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
بیا یې دوموږ مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دوه ډوه اهمیت لري
چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي وُ خو مشرانو یې پرېښنو دل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابس او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتې لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غوږېبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت
کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو تور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سړه شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما څخه لو کلی ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ چې خپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نو ستاسې خوښه ده که موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.

او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوئ نه واست نورو مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دومره مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټي لیک وړاندې کړای شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او د دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارسلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اوکه چې د جرګې غړومونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دار و – زره پوش - درنو اوسپکو ماشینګڼو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوري کړي اوجوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړې شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او مونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی ؤ- دادیوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولي کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تورو او پیغور پوه چانه پرېږدي که هغه دوردګوغوندي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تروروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای ګولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خوبه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښوکې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې کوم چې پر تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولهندې کړې شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته د اُو درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تو لو پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سرمینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردګي مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک د سپین بریو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د ستر ګو تور علي شاه جانه په القابو خاطب شوی په دې پوهول د مخا طبو لپاره معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسي چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ډیر کوچني دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین بږیو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو پېښو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پرمینږ یې د سوکڅ له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی وُ اولکه چې د جرګې غړو مونږ ته - ووېل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زره پوشو- درنو اوسپکو ماشینګنو او درنو بمونو بې کوروته وران کړي ندونه بې سوری کړی اوجوماتونه اوقرآنونه یې سوځولي. ښځې اوماشومان یې په غرونوکې د روزګار سرو اوتودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي اوډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي اوډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوی ده یوڅه ژړېلی وو اونمونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی وُ- دادیوه رښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولی کې سیاسي چل اودوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تورو اوپیغور پورچاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه دخپل ایمان اوافغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه نشي زغملای خوبنه کاروشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښوکې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نوونږ به تاسې اره لري چې پخپل دولت اوحزب کې هغوی ته ځای ورکوئ اوکه نه ؟

باقي شوه دروغجي جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه اویاد پښتونولا رې نرخونه اوکانه په نظر کې ونیسئ او دبندیانو اونورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نوري غوښتنې او شرایط به هم ولېندې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته داتو درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تور او پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم د یوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی - هماغسې خپلو سترو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بیا یې ویلي چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک د سپین برو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښاروالۍ لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د سترګو تور علي شاه جانه په القابو مخاطب شوی پدې بول د مخاطبو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم دمشرانو په مقابل کې دبرکوچني دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې دعلي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده د وردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلي او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروستو واخیستل بیرته میز ته راوګرځېد سترګې یې راوایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ییللو په اړه درنیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تو ري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وکښل شوېدی لوستونکی ګټولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم، زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او نریاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د وی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د انه تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یواځې د ومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړکړي زموږ د بین المللي دښمنانو نېړونه به یخ شي او په خپلو اډیوګانو کې به ووایې چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یو ستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

ډېرو قدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خود پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خوزه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت تړبور کلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو دلید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وو وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شو و خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

نیم ، څه چې مې ویلې هغه سره رسوم . زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که د وی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی دژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند اند تضمین هم ضروري دی ځکه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړکړي زمونږ د بین المللي دښمنا نو نیوینه به یخ شي او په خپلو ادیوګانو کې به ووایي چې وردکو د داخله وزارت دامنیې یوسټر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ،

دېر وقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چګ سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستا سو خط ما ته راورسېد د ستاسو دخط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یوه خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یې پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مرۍ په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاورۍ موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه ژوندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت نه بوکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسۍ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې وړی و وویل ؛

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو ، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان په جرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهي غوارې چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه په خپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ډیللو په اړه درنژیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غارې نه ینډی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوي دي ،

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شوي دی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او وحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغونو دکې پاڼې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین څنډل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتې یې یکنواخته غبرولي - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کي ورتپلی ؤ - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني بڼودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولي سندره د هغه په سنځ آواز سره غبرګیده خو لدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوبې د بد مرغۍ کودتا د خونړۍ سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسي پر سفارت ورتیستلي وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خو د روسانو غلچکې برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د وږیښمنو

زبیندی وراچوله.

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نورو ګردو د ننیزو غالفتونو او کوابینو نه د هغه زړه تول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

ورد کوته یې له پخوا زره ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې دجنګونې ته یې ورته طاعون او په شرمونو شرموللی و له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په ورد کو تانکونه او الوتکې ورمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زه بغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماتې یې اور بل کړی ؤ د احساسا تو غرغرېزه څپو به بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاڼې کول - ځکه هغه وخت به زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لو لېوالې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو به تو له سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې د ې وسپاري د خوات او سېد ونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې وروړ ود دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بیا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرپي او موشکش ترپکونو هېڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېټز ندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټو پکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنې دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنې دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - کردونه آسمان ته وختل د توپونو له غوږ مې سره ځمکه لکه دزلزلې رپېدې ده - جازوېنو داو ړیارانو او راوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دکه پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین پټ پل کوماندان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتی یې یکڅواخته غبرولې - ګڼواني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر ترو کې ورتیلې وو - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د دیوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودني په ثمه د داخله وزارت تر مخې ځړولي وو.

هرمازیګر به د کابل له مکوېي راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبوه چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوېي د بد مرغې کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نورهر دول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د ډلګۍ یې د روسیې پر سفارت ور تیستلې وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلې ؤ خو د روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غارې تړلي وررو ورود و رښمنو

زړینډي وراچوله .

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفینو او ګوابنو نېږد هغه زړه تول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته ملا وتړله .

وروکوته یې له پخوا زره ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونو ته یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی و، او له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په ورد کوتا نکونه او الوتکې وربارش کړې . هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ ، نه د هشکه او نه هاوان . ماشینګڼ هلته داسې ښکار بده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري .

خو د جهاد د جذبې شرېغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماڼې یې اوربل کړې ؤ د احساساتو غرمبزه څپو یې په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوبه لې غوښتنې . وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکي هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپدونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې وړ او دې له پاره چې له خپلې سیمې پخپله دفاع وکړي بنایي یو ه جبهه ولري که څه هم په چریې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړني دفاعي کرښه کې .

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېدو سره ځمکه لکه دزلزلې رپېږدېده - جاړونو داو بهاران اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځولي او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام او کسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سر ولمبو او د کولیو په ږغ لي کې تور سرو زخمیان ښځلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو په پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګردونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوا ځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او پې وسیو تر شا د وروستي برې د سوبې او د اور د امید ړڼا ښندله او د انتقام بڅرې ترې باد ېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکي لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربلي یې وروليې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړی چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د پې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې نه وښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندني او میړاني ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤنو بیا:

اوکه خدای مکره سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې ـ راتګ او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به تړل تش پاته وو او تر هغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تر ډېرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مردګ یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده. دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو څکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهی ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هود او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ژړېغړا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بودا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو تو پاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو اود ککولیو په باران کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول اود شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته وررسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه دکښو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو اوکړدونوکې به د اسې پټ ووچې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې څېرو او عقابي سترګو د ناخوالو او یې وسیو ترشا د وروستي برې د سوبې او ډاډ د امید رڼا ښندله او د انتقام بځري تري باد پدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته ؤ او دغزا دول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې باړونه چلول او د اوربارانې یې وروله او هلیکوپټرو د مجاهدینو د سرونو چلونو د پاسه راګرځونه غورځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړچې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوی ورتګ ناممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نه په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د یې وسلې وګرځو - هغوی چې یو دول نه یو دول وسله درلوده تکلیف یې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سر ښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نوځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا :

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو هم دغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غوونو ته لېږدول - کورونه به تول تش پاته وو او تر هغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تره برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیرې به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پرځای سرک بند کړی ؤ. او هدغه ځایونو ته ښځې به چې یوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت ؤ - مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او دخپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او دارو درملو غم خوړنه کېده - داکلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د تول کور او کلي د تباهي ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هوډ او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې ځنه د جنګ، وینو او اورفوارې او ټرهغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بود ا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادی

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرېې د کور چت او دېوالونه را پرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالي ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سر راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغګنې قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وراندې پوځیان یوځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یوځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او په سوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېلې نو د تاڼکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلي سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو نړۍ په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي. ځکه خو پېتاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو - د جومات ونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېړۍ لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې بسر او پېټاوک بندو او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داېې نړه منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عمیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازکې به یې ترلېږې لېږې د داورې غورېدلې څادرته وکتل او بیا به یې په دادمنه لهجه وویل چې یو وار د داورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي. تراړغنډې شاوخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زيات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري بريد له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شان به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شان سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او نا روا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او بریا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هود به ازموینې نو د تانکونو کتار د دوړو او لوخړو په توپان کې د تېښتې لمه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوتلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پرځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو زړي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي. ځکه خو پېټاوو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات و نو تاواخانې بنې تودې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبۍ پسر او پېټاوک بند او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داپې نړه منلی وه چې د یخنۍ په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عمومي یرغل کوي، په ځانګړي انداز کې به یې تر لېرې لېرې دا وړې غوړېدلې خادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پس وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به کورې چې پر کابل د اسلام بیرغ و رپېږي. نو د کابل په فتح کې پاته څه دي، ترا رغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښتین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک به بیله مجاهدینو

څوک پرې هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تک راتک بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضروري وړلو مړنیو موادو له مخې کاختي سره مخ و له کابل څخه ورد کوته د دغه وړ مواد وړ سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوی» د سودا کرو ټول مالونه ضبطېدل.

په هغه وړ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمر او اباسیند سندري او د هغه ستوني شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناري سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیدا وو نو ته راووتل نو داخبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کښېنولی دی.

سیمې ته لدې څخه هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو چې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو نو څراغونه وژني او پر کرکېو به پردې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وړ خپروني وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، برې او برلاسي او د ببرک د رژیم او بادار وارخطايي دوه نړۍ - رسوايي او شرمېدلې ما ته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کاروکړ لکه چې په دغه ساره او کرخت ژرې کې یې اور ولګېد او شیندل شي.

اوس نو هیڅ ته هیڅ دول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو ——— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکی له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکی د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم ستر واوره کې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې څخه مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس د اد هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیری په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنايي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر بېګړی داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او داهر څه یې له هغوی څخه هېر کړی وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادی احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیا وړتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند ؤ. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې ؤ او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضروري ورځنیو موادو له سختې کاختي سره مخ ؤ. له کابل څخه ورو کوټه د دغه وړ مواد وړل سخت بندیز لګول شوی ؤ او پېدي نامه چې، تاسې اشرار چاغوئ، د سودا گرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آموا وا بیا سینه سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک نارې سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک بیتا وو نوته راووتل نو د اخبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې څخه هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي. ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو چې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو توخراغونه وژنئ او پر کړکیو به پردې خوروئ.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړې ورځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، برې او برلاسي او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه زړي، رسوایي او شرمېدلې ماته جوته وه د

روسانو بېرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساره او کرخت ژمي کې بېړني وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هېڅ ډول سوال او شک نه ؤ پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان باندې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ شول او د مرکز لوری یې ونیوه ــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر بوچې څوکې د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدین په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرؤ او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د بوچې څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي یرغل کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنا یې په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړی ؤ چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او داهر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کنډه کړی ؤ چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني ؤ.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او پسرلي په راړسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي یرغلګرو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړي ځکه له روسي جنګي پوځ سره مقابله زړوانه وه دوی داهم اټکل کړی چې روسي لښکرې به پر دوی سختي حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کړي، هلته روسانو د ښارګ په واسطه یو لړ مانوړی تر لاس لاندې و نیولې خو بیا هم د ینو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د اوازو خوره ولو مانورو ته ډیره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سیمې کرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په څخه کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ور سره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګنډ و چې د زورپله یې دربنده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غونډې وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلی په غمونو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. څنګه ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشی لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه او ډګروته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو له وړلو څخه بندیز و نه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غونډې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کړنو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای تري هېرولی. په رینښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراړ نه پرېښودل او دغه وریې ټول د روس او د هغوی د بریځو پرضد یوه کوټلی سرتاسري او نه ماتیدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي او داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

سنه چمتو کړې څکه له روسي ججهز پوځ سره مقابله ګرانه وه دوی داهم اټکل کړې و چې روسي لښکرې به پردوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو ذبرګ په واسطه یو لړ مانوړې ترلاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانړو خوږ ولو مانور ته د ېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړې دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوی سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې درینده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی داد خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې ووژنه او جېل ته وا چوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپېنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمتو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - بېله بیرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې تربیوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل څخه د غذایي او نورو لوازمو د راوړلو څخه بندیزونه لیرې کړې شول.

خو دولس په مغزو کې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ دول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ څخو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول و په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼجې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښو پرضد یوه کوټلی سرتاسری او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي او داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه - یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوړه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوڅن آسمان پر وړیو تتې وروورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوچنې شپې په -
سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ و پښمینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده ، داوړتکه سره بر ښېښده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لیه لغړه راختلې وي .

بیا هم دروږې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پېښمي د همداسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېر بدومرزې رالندو ول او یوې ویرجنې
اوغملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړه ونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږ دو سوچونو او بوږنونو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو .

نن د پیشمیني په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مری بوهم چا منګولي ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې تپې توپ و ویواڅې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویرووینکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له
پانو سره کوتې نه خوږ وې سرې به وېل چې نن داهرڅه یوه خوږ چن
وېر پخپله غېږ کې نغښتي دي او یواځې همدا سترې اوناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنګۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنونو کې
سوچونو په سر اخیستي - تر خوخاطرو او یادونو یې مخې ته داري جنګي
کړې او بیر هوراپلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې درونډ سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوما نه بزګرانو له پاره
یوه بله سترې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټو لو
ته راد بره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دناکراره لمځو د هغوی پر اوږ و دیوه درانده بار نه هم درنده
اوږ مولوونکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو د اسه له پاره کلیوال یو یو دوه یالې غارې ته راتلل ، داو بو
ناانده وله حرکت او د څپو نا کرارۍ آوازونو د خلکو د ستومان او کړلوجن
ژوند وېرجنې نغمې غږولې او د دوی پر د ردمند اوخوارژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لږه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

. . . اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم داسې میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوه په شپه چې هیڅ سبا کېده نه .

ستورې تولې شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وړیا تېښته وه وه وه او په نه زړه یې اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په - سبا کېدونه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړ پښمینو وړانګو هغه ځوانۍ ځلا نه درلوده ، داورتګه سره بر پښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سینه ځغځه لېږه لغړه راختلې وې .

بیا هم دروږې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تپه بدومړې رالنده ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې غږه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژوړې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په نړه ونو او خولو لاسونه ایښې وو- اوږده سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزونو نه غوړولي وو .

نن د پښیمنۍ په چرګ بانګونوکې هغه ځوانې کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مړیو هم چا منګولې ښخې کړې وې - د سپوږمۍ ونه یې تېښته توپ وو یوا ځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پانو سره کوتې نه خوږوي سرې به ویل چې نن د اهر څه یوه خوږجن ویر ځپلې غېږ کې نغښتې دی او یوا ځې همدا سترې اوناکراره انسانان دي چې خپلې خوانیمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونکو سوچونو په سر اخیستي - تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته دارې ځنګې کړې او پېرهو ژړلې خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې درونند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار د لمانځه یوه په بیل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماڼه بزګرانو له پاره یوه بله سترې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او څپلو ته رارسېدو شوه .

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دنا کراره ملګو د هغوی پر اوږو د دیوه تونس درانده بار نه هم درنده اوږمولو ونکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستوماڼه او سرګردانه ورځې راختلو له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دوه دوه یا لې غاړې ته راتلل ، داوبو نالا ندو له حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړولوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پردرد مند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شپه کې نیمایی جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هـ شو- دعا کانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خوږ لا نه وه ایسته شوی د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځیلې وړانګې پورته نه وې غورځولې چې کرهٔ سهار شو داکره سهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوي درانګ داخو ورځني اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو پدغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره ځانګړې د اوچا د تیاریو او بریدونو قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سرو ښیتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، ځیلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې کړې، پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډ وهلي. د حرکت لوري معلوم ؤ د غرې ذکر مېنکاره ؤ او د قربانۍ او ازمویښت میهال راد برې. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لوري ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لاره جاروکوي- حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې تودپانې کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هر څه څرګند ؤ، هدف روښانه ؤ، لار سپېځلې او ښځه وه د ښمن معلوم ؤ مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني ترون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل- دورې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق دښمن پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ذکر ته په مینه او جوش یو له بل څخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ نزې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سرښندنې هغه تلپاته مقام ؤ چې د حق شمه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینوکې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی ؤ یو سیلاب ؤ چې په غرېدو راروان ؤ یوه سمندر دې خوا ځه اخیستې وه د انسانانو یو څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو ؤ؛ موجونو غرغرې وهلې، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلی کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني ورځه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تیږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ ـ شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې دغرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځیلې ورانګې پوره نه وې غورځولې چې کړ سهار شو
داکړ سهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوې درانګ دا څو ورځنی اوازې حقیقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره ترماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره
ده او چا د تیاري او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو پوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو جوړې یې د کې
کړې، ټوپکونه یې سنبه وکړل، خېلې یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې پېته وهلې. د حرکت لورې معلوم
و. د دغې ذکر ښکاره ګړو او د قربانۍ او ازموینت میدان راد برو. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت نږدې کوي، جذبات ورته لورې ښیي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارې جاروکوي. حالات یې دانتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او ویني ورته د توپېدو پیشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک. دا د کوم تنظیم دی او
هغه دکوم....

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښځه وه. د دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل.
دورې پورته شوې. د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته. د حق د شمې
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ذکر ته په مینه او جوش یوله بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه ورا روان دي د خوښۍ ډزې کوي
او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمه یې د خپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و. یو سېلاب و چې په -
غړمبېدو راروان و. یوه سمندر دې خوا ځه اخیستې وه د انسانانو یو
ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و. موجونو غړغړې وهلې،
څپې په غورځنګ وې. قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني ونه مه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تره، هر

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغورځېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داور لمبه شوه د کولیو زلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پر مخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کړدجنه فضا کې د خپل سفر لار ورکه کړې وي، دوړې شوې، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یوبل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جېټ بمبارۍ، کولۍ آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې کړ لکه چې ځمکه یې ستوله په بل ځ اړولې وي هرسړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو، راکټونه اورول او کوماندویې پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر امات وو. او په هره غونډۍ او هرخوړ کې پنډ ووټ له دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چې سرېږي ولیدلی شوای نو به سورېده او پوځي به ترې جوړېشو له الوتکو، ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تابه ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې فرقې او غونډ اړولې وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه مني - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی چې په خپله د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو غوراوی او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً د دغه شمېرنو، فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د بریې تر درشل هډو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونبودل ډېری ځکې وپېنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دي چې د پوځي زېرمولو تشېدو سره په شاشي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسیرو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته ځان
رسوي.

کولي وچلېدلي، ټانکونه وغړېدل او میزایل په غرمبېدو شول،
سیمه داورلمبه شوه د کولیو بزلي او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان
پرمخ دالوتکو ټولي او کتارونه داسي معلومېدل لکه چي هوایي مرغان
پدغه کردجنه فضا کي دخپل سفر لار لټوي دوري شوي، لوګي شول
نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمباري کولي آتشي ... نپام ... او کیمیاوي بمونو داسي مختی جوړه
کړي ؤ لکه چي ځکه يې پسوله په بل ځ اړولي وي او هر سړي فکر کاوه چي همدا
دي ژوند دی نور به نو د ځمکي پرمخ هیڅ هم نه وي پاتي.

هلیکوپترو راکټونه اوورول او کوماندويي پوځیان يي کوزول
ترمار دیکره پر هره غونډۍ، هر ناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي
پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هر څوکه پنډ ووني له
دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چي سړي
ولیدلی شوای نو و به نبورېده او پوځي به تري جوړ شو له الوتکو ټانکونه
اونوري درنده وسلي هم کوزي کړي شوي، ټانکونه، توپونه،
میزایل او ... تا به ویل له هر ناو او غونډۍ سره یو یو ځرقي او غونډ اړولي
وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرين يې ونه مني - دوی
به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخي حساب کوي - د ځمکي ساحه به اټکلوي
وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري
قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري
او ...

خو دا ستر کولیدلي واقعیت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم
تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرني او فرضیي خو هغه وخت
هم اپوته، غلطي او ناسمي وختي کله چي د روسي پوځونو له یرغل سره
دوی په دوو دریو میاشتو کي د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبیني
کړي وه او د افغانانو غوراو او ور مقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کي انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو
او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی
او بری ته درسېدلی هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېري شمېرني او اټکلونه اپوته و نبودل
ډېري ځکي و پېني او ستُجوني يې ناسمي ثابتي کړي او ډېر نظریات او
موضعګیري يې بدلون ته ار کړي.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او
مهمات نه دي چي د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتي وخوري د
دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې
نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات
مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په
ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتوني ژوندی درس
ورکوي او د روس د نه ماتېدني طلسم دړي وړي کوي او د نړۍ اسکېرلو
او محیلو ته په ګوته کوي چي د وېني په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

... او هغوی خپل ارمانونو ته ورسیدل

فضا توره دوړو لاندې کړې وه - دلمر سترګه سمه نه ښکاریده - دباروت سوی بوی له هرلوري پورته کیده - له هرې خوا داو وریاران او د ګولیو بزلې اوریده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهیدلې - سرونه ستې کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادیدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اوږونه وو - لوګي و او دباروتو سوځنده بوی، نن هر خبره او هر تصور دقربانۍ و، دجنګ و، د وغړو، دشهادت و، دبرید و، دیرغل و، د بم و، دټانک او توپ و، دزخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرتې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډز شوه هلته به بیا اوربل و - د ټوپکو بیاران او د ګولیو دندو کار به و - هلته به بیا نه بوټي پاتې و نه کس او نه ډبرې - هغه ځای به سوځل او ور شو، لمبه به شو لوګی به شو او وران او ویجاړ.

دهر سړي دا خیال و چې تر دغو بیابانو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دئ ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د ټوپکو په باران

او د ګولیو په بزلې او دندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې دهر دوږ خواب مرګ ته دهر سنګر انجام په اور ستي کیدل او دوی لپر مقاومت قیمت د سر حتي قربانۍ وه.

هلته چې د دښمن د ټوپکو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره دهغوی د بریښو د دهشت خپروونکو پروپاګندو نو ښې هم همدا ورچلیدې او هدایې څربغرانده لمبې پښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې دخدای دلارې سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په میو مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته او له دغړې او مقابلې پرته دځوا بله لار، بله اسم، بل لوری او کودرنه لیده. نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري دشهادت په طرف، د وینو تویولو پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه، درانده او ولاړ قدمونه اوچتول - داوړلکه چې هغوی یو تجارت په لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوی بلل او هغه دخپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې دخدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله خومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

نه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې دخپل مثالی مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت اوبه اوبه کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کیدلی نشي. وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

... او هغوی خپل ارمانونه تر وسپېدل

فضا تورو دودو لاندې کړې وه - د لمر سترګې سمه نه ښکارېده - دباروت سوی بوی له هرلورې پورته کېده - له هرې خوا د اوربارانو د ګولیو ږغ اوربېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل - سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي وو او د بارود وسوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور دقربانۍ وو، دجنګ وو، دغیرت وو، دشهادت وو، دبرید وو، دیرغل وو، د بم وو، دټانک او توپ وو، د زخم وو او د تپ او پرهر.

له کومې پېښې، له کومې دورې او له کوم لورې به چې دتوپک دزړښو هلته به بیا اوربل وو - دبمونو باران او دګولیو دندوکار به وو - هلته به بیا نه بوټی پاتې وو نه کس او نه دوږ - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګی به شو او وران او ویجاړ.

دهر سړي داخیال وو چې تر ډېره بیا به یو او کوله بار یو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کورودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله چې یوازې دوی ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږغ او د ندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر وز خواب مرګ - د هرسنګر انجام به او رستي کېدل او د دوږ لړ مقاومت قیمت د سرحتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د بریځو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو ژبې هم همدا ور چلېدې او هدا یې ژبغرانده لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت دحتمي نابودۍ نوم و، او هله چې مقابله د مرګ غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای دلاریا سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، دحق په مینې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته او له دغې یا او مقابلې پرته بل نه و. بله لار، بله اسره، بل لوری او ګودر نه لیده.

نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پرلور یې د شهادت په طرف، د وینو توپونو په خوا او د سرښند نې په لاره یې پاخه، درانده او دا دومره قدمونه اوچتول - داوړ لکه چې هغوی یو تجارت په لاراچولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې کتندوی بلل او هغه دخپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې دخدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې دیوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې دخپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت اوبه اوبه کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کېدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

دهغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غڅې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګرونو چې ټولو سالو سنګونو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل اوهغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستني ونړولې او دهغوی د شرهېدلی ماتې تاریخ یې اغږور
کړ. اوهغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ځلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځوابه یم چې څه ورپه دغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. - چا
راغونډ کړي وو. - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، دا چې لکه چې قدرت څپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو بیو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قرباني قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړي د خاطروبیا د ګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربینه.
سړی حیران شي - اوس هم یېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهارلمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اوربارانا
پیلاوه او ټانکونو، د کولیو بزلو، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وي - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سترولوکي. کرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
د برو سرخچیا وېدلې خو خدای دلاري دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګونه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژرپه تالو پورې کلکي نښتي وې خود دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویروونکې هیولا ورته خاغ خپلې دارې راښتلي وې خو د دوی -
سترګو هغه نه لیده. - د دوی نظرونو لوړ لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لپوال وو.

تردې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وُ چې درې
نورملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او دهشکې مرمۍ - خلاصي
شوي وي اوس له هغوی سره دا فکر وُ چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې یا یې ببرته کړې - بیل یې
خلاص کړاو په بوتو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، ټوپونو او ټانکونو خپل ور ختم کړ خو دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک غابرې چالانې وې - دسر سوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او دټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسي یې وترشرح کړه ما پام نېږدې کېدونکې وُ او که یو څل ټپیان خبره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ - زرزربیا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «.... اوس قضا مازیګردی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوي او ترهغو بوټو او شګو لاندې [illegible] کړې - تراوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو...»
دا کاغذونه یې له [illegible] سره دیوه نهېدلی کمربه

د هغو سرتیرو د سرښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل

دغه سنګر چې پاتې تولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شهیدانو ماتې تاریخ یې اغوږ کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت ټولې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب یم چې څه ور په دغه سنګر کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا پرېکړه غوښتنه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او انتخاب کړي وي. یو یو یې له هرې حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي لکه چې په دوی کې یې د داسې ستر مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او صلاحیت لیده چې دا دوله به د لته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدي سم نه شي پوهېدلی او نه له دې چې د قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران جوړ او ټانکونو، د کولیو بزلۍ، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړلو کې. کمزونه رغړېدل. غرونه نړېدل د د برو پرخچې یا وېدلې خو د خدای دلاري دغه قهرمان سرښندونکي له ځایه نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشي نه اېسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن ګومه سر ګولۍ به یې په تټر کې سر شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل. د مرګ ویرووونکي هیولا ورته ځانغ خپلې دارې را بېستلې وې خو د دوی سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو نو پرلیرې بل څه لیدل. بل څه یې تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وچې درې نور ملګري یې هم شهیدان شول. د راکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. میل یې خلاص کړاو په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سر پوځ هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او خپله یې وسې یې وتر شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راوویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر اطمینان ولیکل: «... اوس قضا مازیګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې. تر اوسه زموږ دیارلس تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نژدې کېدونکي یو...»

دا کاغذونه یې له [illegible] سره دېوه نرهېدلي کمو په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا یې ویل چې هیڅ هم ندی پېښ شوی، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی ویښ شوی. دومره دا ده، داسې مطمئن او دا ور باوري لکه چې د هیڅ کوم خطر او هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شیبې وې. دوه نوي الوتکې را بڅرېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې د ږي غلور دوړې وخوړې او بمبارې یې پیل کړه. یو شېن بخون لوګي پورته شو او دغسې ورو ورو د سنګر د زړې ځای ونیول.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له ځانونو د تشو مرد کو نالې ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مرد کو انبارونه پراته وو. ترلاسه هم او سپنې او تشو نالیو هلته پس د ډېرو او ځانونو خپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته او س دغه ویا ړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړی شهادت او ویاړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د ډېر یا د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چا ویلی دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF
ACKU
5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library